

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI

FAN:

•Elektrlashtirishni kompleks loyihalash

MAVZU

•Qishlok xo'jaligi texnikalarini ta'mirlash va servis xizmatini ko'rsatish korxonalirida elektrlashtirishni kompleks loyihalash

Turdibayev Abduvali
Abdusalolovich

Elektrotexnologiyalar va
elektr jihozlaridan
foydalanish kafedrası

Reja:

1.

- **Ta'mirlash korxonalari strukturasi**

2.

- **Ta'mirlash korxonalarida qo'llaniladigan elektr uskunalar**

3.

- **Ta'mirlash korxonalarida qo'llaniladigan qizitish qurilmalari**

Ta'mirlash korxonalari strukturasi.

RAPO tizimidagi qishloq xo'jaligi korxonalari mashina-traktor parkini (MTP)

boshqa elektr uskunalar va mexanizmlarni texnik qarovi (TQ) va xizmatini (X) tashkil etish va bajarish uchun xizmat qiladi

TQ va X ni bajarish uchun ta'mirlash ustaxonalarida yetarli uskunalar, anjomlar, o'lchov-nazorat, sinov asboblari bo'lishi kerak

Xo'jaliklarda quyidagi TU tizim elementlari bor

1. Brigada sex va b o'lim texnik xizmati
T.U.

2. Xo'jalkning markaziy T.U.

3. Ko'chma (avto) ta'mirlash
ustaxonalari.

Qishloq xo‘jaligi korxonalari uchun quyidagi ta‘mirlash korxonalari tashkil qilinadi:

1. Umumiy vazifali TU.

2. Mahsus (ta‘mirlash ustaxonalari)

3. Ta‘mirlash zavodlari va sexlari
(xo‘jaliklar oro, tuman, viloyat)

II. TU ning elektr uskunalari.

TU turli metallarga ishlov beruvchi stanoklar (tokarlik teshish, silliqdash, trubani egish, shtampovkalovchi stanoklar

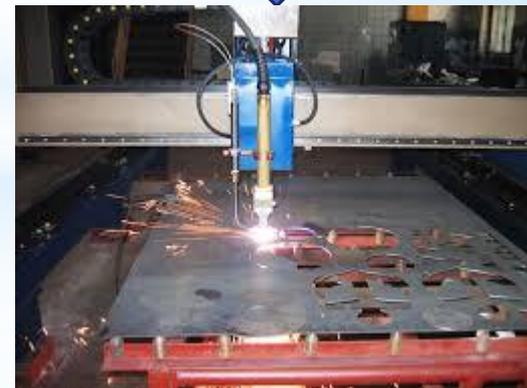
elektr qaychilar

vulkanizatorlar,

metallarga issiqlik ishlov berish stanoklari

Masalan: traktorlar uchun TU ning texnologik uskunalari

- yuvish va texnik diagnostika bo'limi (nasos, stendlar, kalorifer)

- motor nosozliklarini tuzatish bo'limi. (motor sistemalarini ta'mirlash-sinash stendi va qurilmalari, klapanlarni silliqdash bo'limi, vulkanizator).

- joriy remont bo'limi. (metall kesish stanoklari, gidropress va boshkalar).

Xammasi bo'lib 48 uskuna bo'lib, 249 kVt umumiy kuvvatga ega (bularga yana zaryadlash bo'limi, payvantlash sexi va boshqalar bor).

TU da elektr yuritmalar

Metall kesish stanoklari ko'p
dvigatelli qilib ishlangan

Ularning xar biri mustaqil jarayonni bajarish uchun xizmat qiladi.
(kesish, sovutish, uzatish). O'rtacha umumiy xizmat ko'rsatish
stanoklariga xar biriga 4tadag 6tagacha elektr motor to'g'ri keladi.

$$P = \frac{F_K \cdot U_K}{1000}, \text{кВт}$$

Elektr pechlar va quritish shkaflari.

Past xaroratli kamerali

Qarshilikli elektr pechlar

Ular ventilyatorlar bilan jixozlangan bo‘lib $t=+5^{\circ}\text{C}$ xaroratga isitilgan xavoni ish kamerasida tekis taqsimlaydi. Elektr isitgichlari pech ichida yoki tashqarisida joylashgan bo‘ladi. - OKS - 165 isitish pechi

b) Elektr vulkanizatorlar

(yelimlagich) elektr vulkanizator

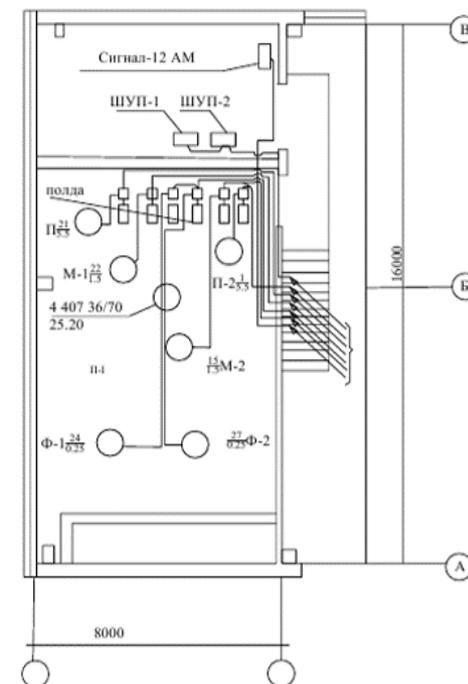
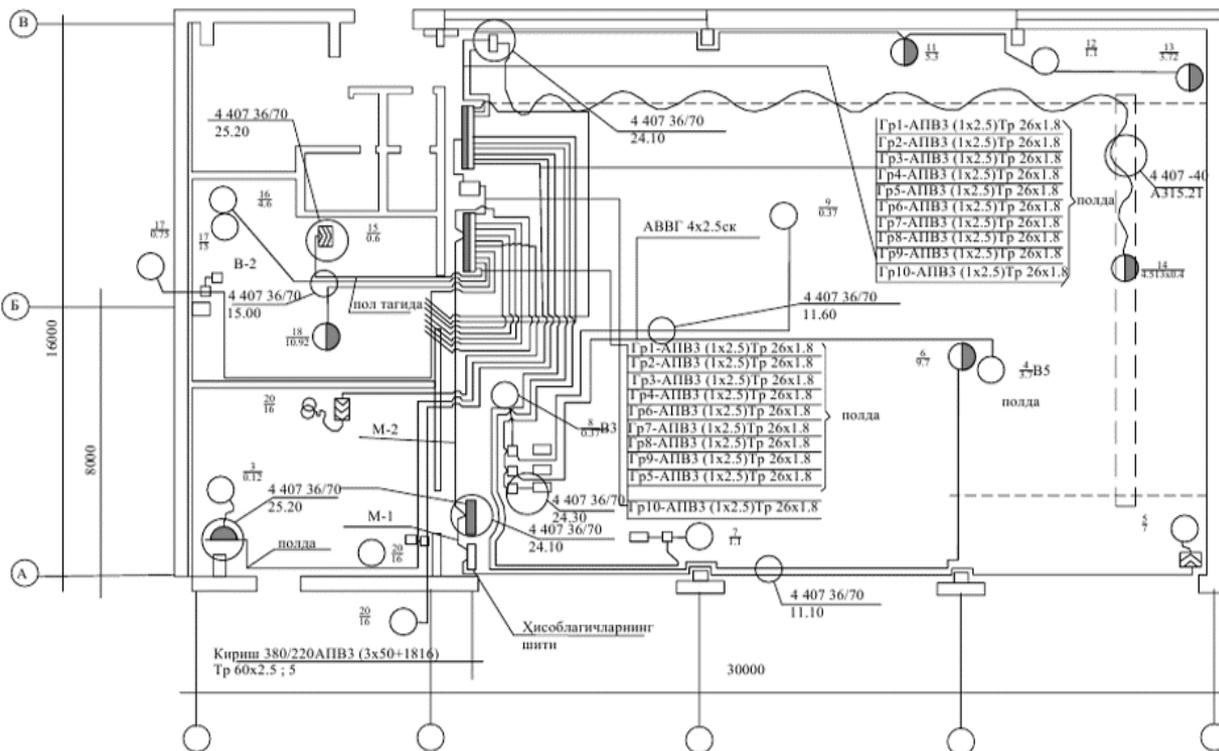
Cho'yondan quyilgan asos, kisdirish elementlari joylashtirilgan plita, sikish (pres) kurilmasi termoregulyator, siganl lampasi va shtepselli ulagichlardan iborat.

Plitaning sim yuzasida xaroratni doimiy saklash uchun bemitall termo-regulyator foydalanilgan.

Bu regulyatorning kontaktlari RPT-100 tiplagi oralik rele chulg'amining zanjiriga ulangan Quvvati: $R = 0,55kVt (0,97)$
tish = 143'S

Kuch elektr tarmog'ining plani

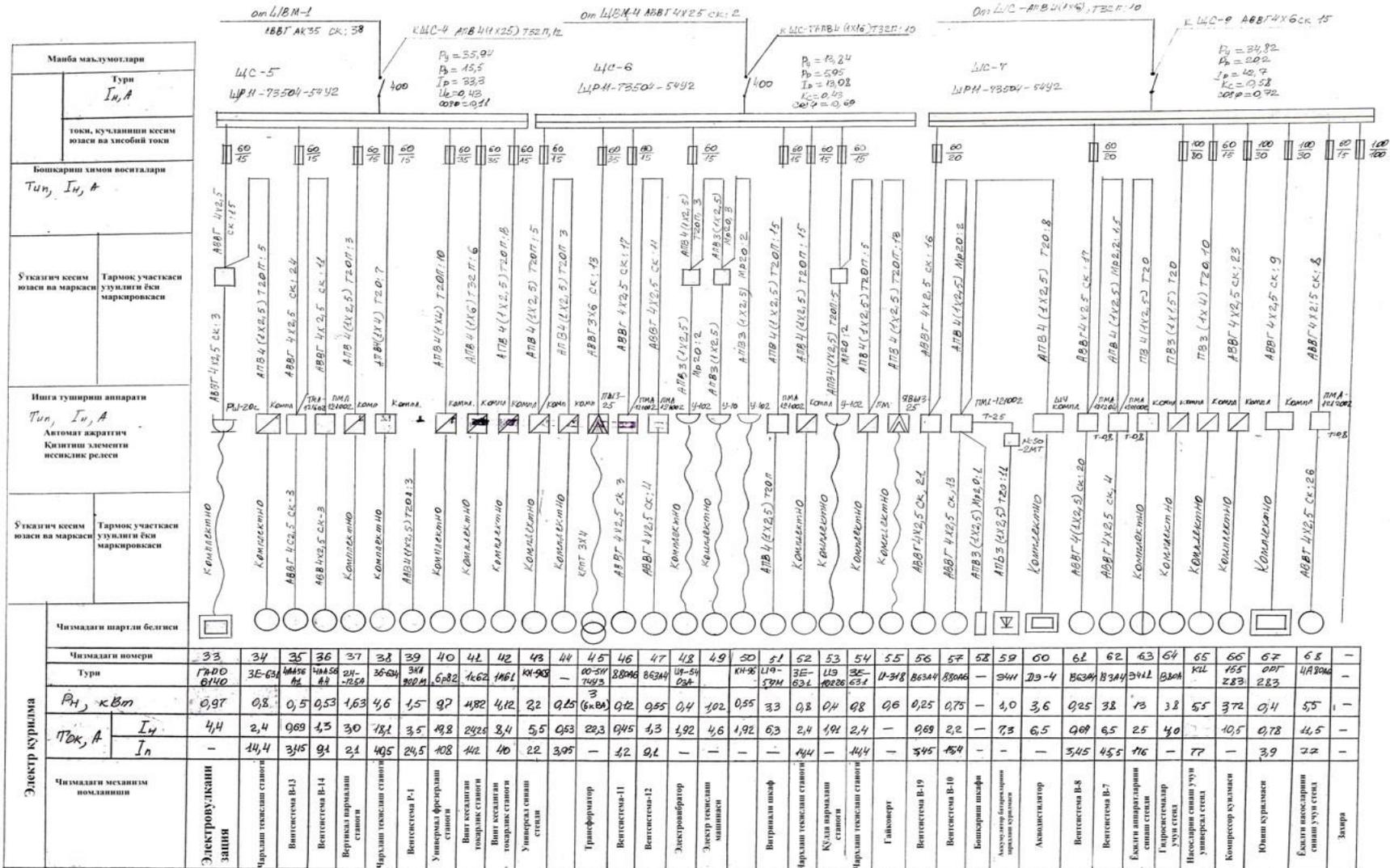
3.6 метр баландликлиги план

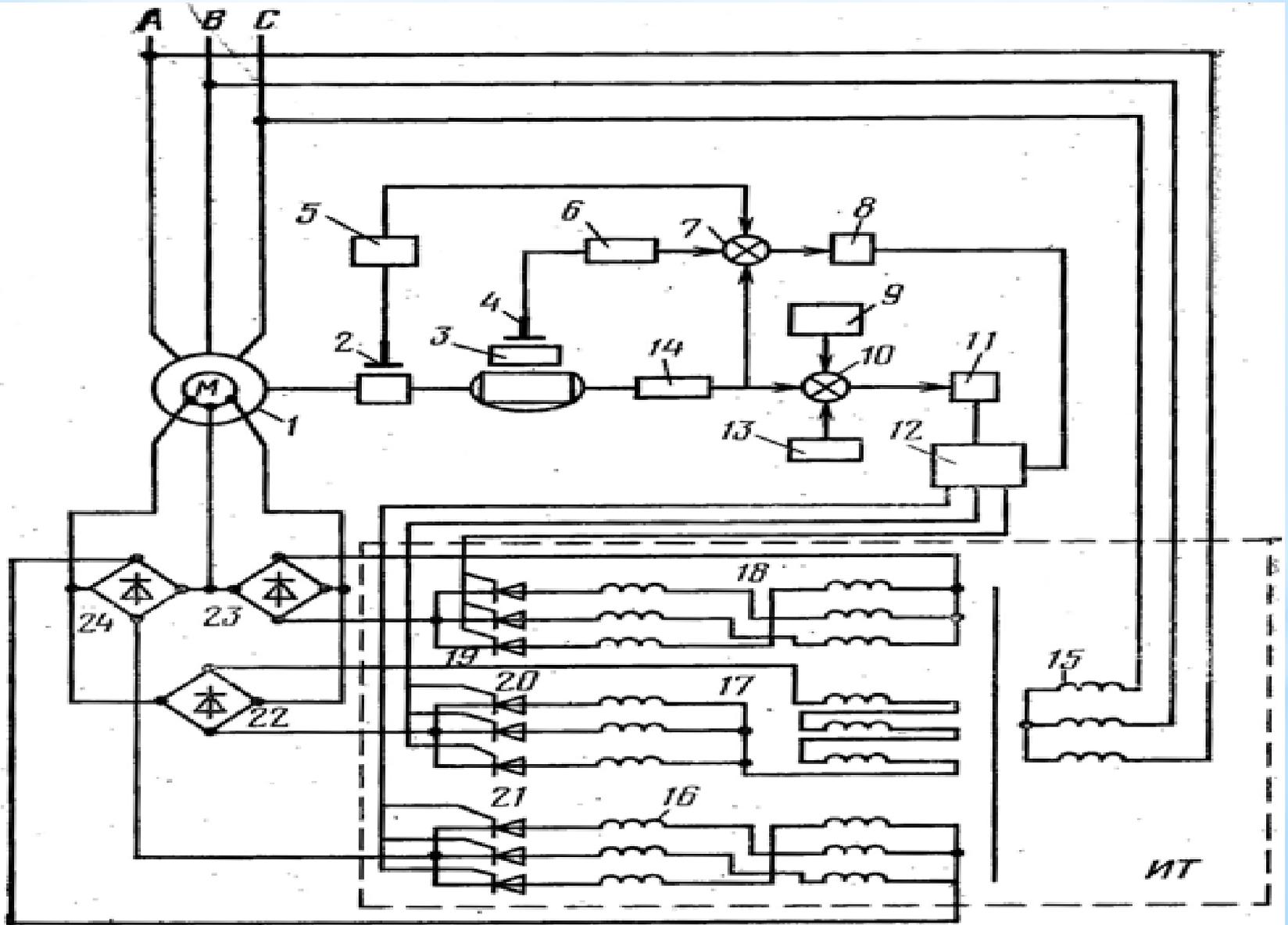
Шартли белгилар

- Рубиндан кутича
- Ёнгин хавфсизлик хонаси
- Труба ёки кабел юқорига йўналтирилган
- Труба ёки кабел пастга йўналтирилган

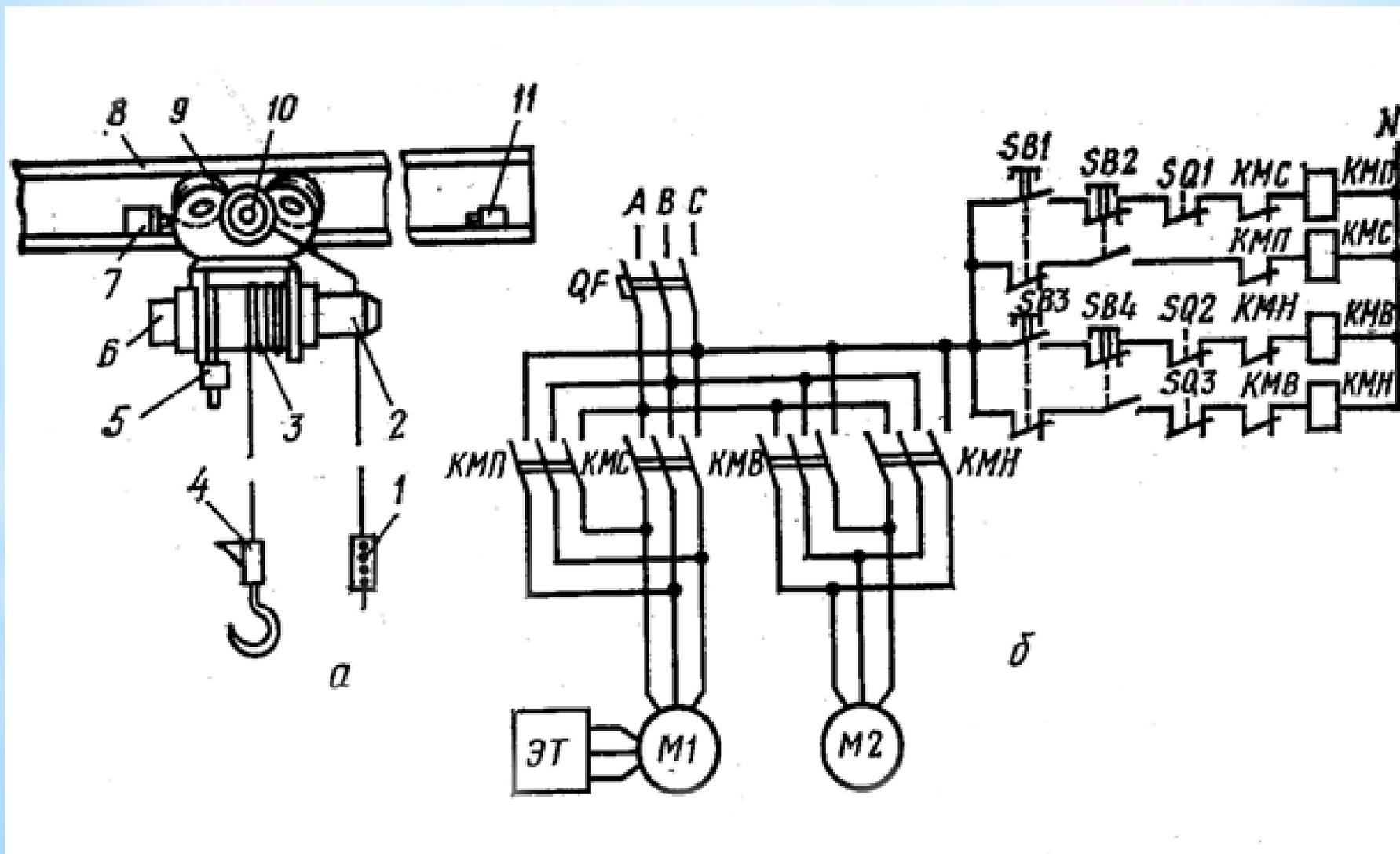
Kuch elektr tarmog'ining hisob sxemasi

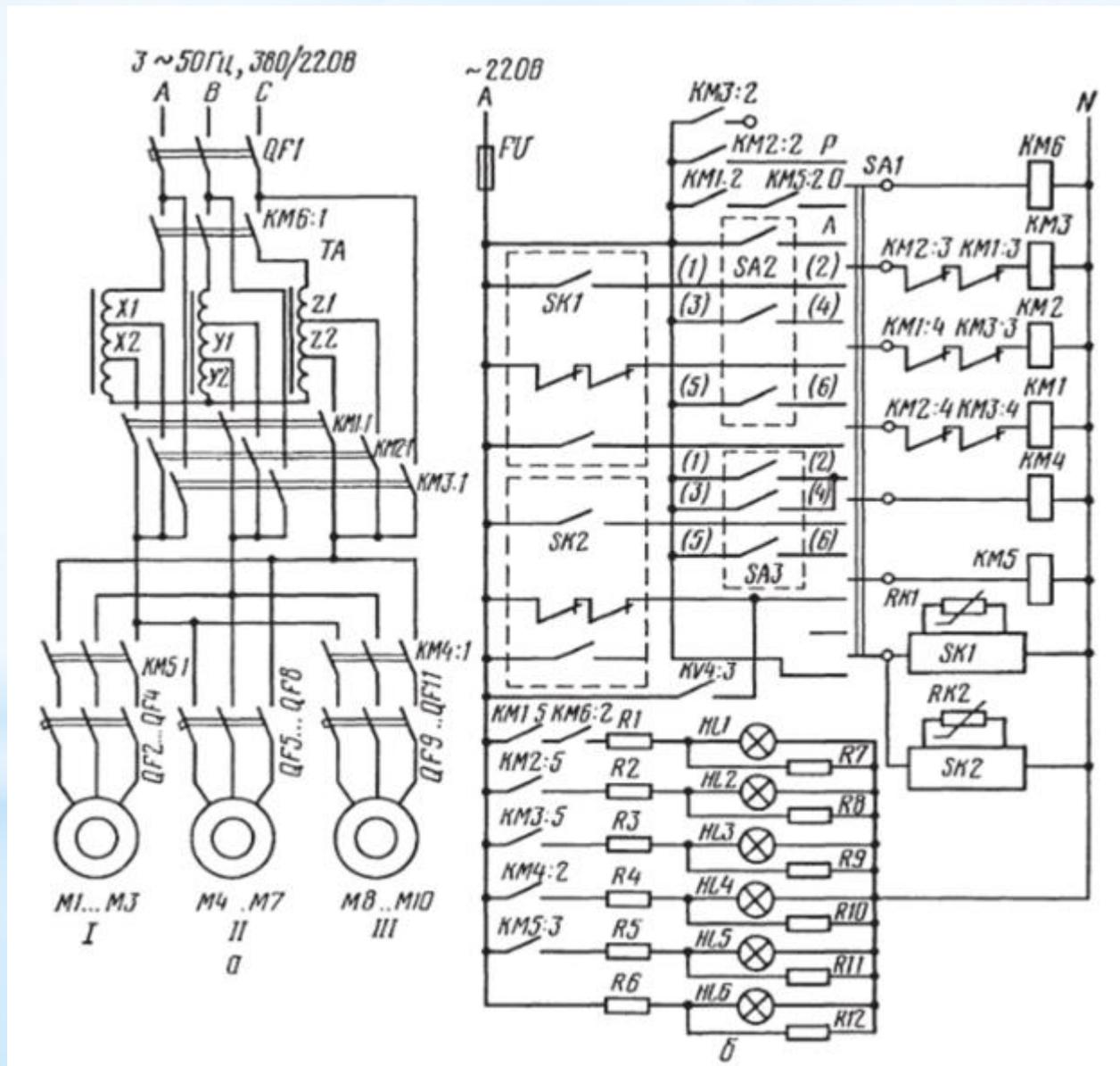
Asinxron-ventilli kaskadli avtomatik obkatka-sinov stendining
prinsipial-elektrik sxemasi

Ko'tarish, tushirish va harakatlanish telferining prinsipial-elektrik sxemasi

Шамоллатиш тизимини автоматик бошқариш схемаси

* MAVZUGA OID FOYDALANGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

- * 1. . Detlef Lucius. Planning of Electric Power Distribution. Technical Principles. Siemens AG. Germany. 2015.
- * 2. Williams T Armstrong 2000, 'EMC for Systems and Installations', Newnes ISBN 0-7506-4167-3
- * 3. Тошпўлатов Н.Т “Электр тизимларини лойихалаш” ўқув қўлланма- Т.: ТИМИ, 2013-й, 322б.
- * 4. А.Я.Змеев Проектирование систем электрификации: [учебное пособие для вузов по специальности "Электрификация и автоматизация сельского хозяйства"]. СГАУ, 2010. 151
- * 5. В. М. Расторгуев Проектирование систем электрификации.учеб.пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности 311400 - "Электрификация и автоматизация сел.хоз-ва" / В. М. Расторгуев М-во селхоз-ва Рос. Федерации, Департамент кадровой политики и образования, Рос. гос. аграр.заоч.ун-т. - М. Рос. гос. аграр.заоч.ун-т, 2004. – 128 с.
- * 6. Пособис к курсовому и дипломному проектированию для электроэнергетических специалистов. под ред. В.М. Блок. Москва Высшая школа 2002 г. 285 С.
- * 7. А. Раджабов, М. Ибрагимов, А.С. Бердишев. Энергия тежамкорлик асослари. Тошкент ТИМИ 2009 й. 152 бет.
- * 8. А. Раджабов, М. Ибрагимов. Қайта тикланувчи энергия манбалари ва фойдаланиш технологиялари. Тошкент. ТИҚХММИ 2019й. 407 бет

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

Turdibayev Abduvali
Abdualolovich

Elektrotexnologiyalar va elektr
jihazlaridan foydalanish
kafedrası

+ 99899-521-35-83

turdiboev1983@mail.ru